

25 **stolis, ut cum tempus aduentasset, apertum dilucidumque facerent Euangelium. Finis
tis ad turbas parabolis, quid dominus discipulis mandauerit, prosequitur Marcus, di
cens. ¶ Et ait illis in illa die, cum sero esset factum: Transeamus contra. Et dimitten
tes turbam, assumunt eum ita, ut erat in nauis, & aliae naues erant cum illo. Et facta est
procella magna uenti, & fluctus mittebant in nauim, ita ut impleretur nauis. Et erat
ipse in puppi super ceruical dormiens, & excitant eum, & dicunt illi: Magister, non ad
te pertinet, quod perimus: Et exurgens, comminatus est uento, Et dixit mari: Tace,
& obmutescit. Et cessauit uentus, & facta est tranquillitas magna. Et ait illis: Quid timi
di estis? Necdum habetis fidem? Et timuerunt timore magno, & dicebant ad al
terutrum: Quis putas est iste, quia uentus & mare obediunt ei? ¶ Quod dicitur: Tra
seamus contra, εις τὸ πέραν, hoc perinde est ac si dicatur: Transeamus in ulteriorem ri
pam. Et quid est, Assumunt eum ita ut erat in nauis: nisi suscipiunt eum, ut in opposi
tam educerent ripam, sicut erat in nauis, in qua predicabat: non enim erat in terra, sed
in nauis, unde populo quem dimisit, predicabat. Non ergo intelligas, Assumunt eum,
ponunt eum in suam nauis: sed per assumptionem, uoluntatis eius executionem, &
obsequentiū obedientiam intellige. & ita id, in nauis, ad erat, referendum est, non ad as
sumunt. Et quod hic dicitur: Et aliae naues erant cum illo: sic Marcus hanc totam sen
tentiā habet: παραλαμβάνουσι αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐ
τοῦ. Quod ita uertendum fuisse uidetur: Assumunt eum ita, ut erat in nauis: sed & aliae
nauiculæ erant cū illa, non, cum illo, ut αὐτοῦ, id est illa, referat τῷ πλοίῳ, id est nauis, non
CHRISTO, siquidem naues cum nauibus, & homines cum hominibus esse apte di
cuntur. Adde quod τῷ πλοίῳ, uicinius est, quod referre debeat relatiuum αὐτοῦ. Sed
id perexiguum est. Et quid est: Et fluctus mittebant in nauim, quod Marcus ait: ἐπέ
βαλλον εἰς τὸ πλοῖον. Hoc sanè, irruerant in nauim. Et quid etiam est: Non ad te perti
net, quod perimus: quod Marcus dicit: οὐ μέλει σοι ὅτι ἀποθνήσκω. Certe id: Non est
tibi curæ, quod perimus: Et hoc totū diuinæ CHRISTI potentiae factum, Matthæi
capite octauo, numero 77. enarratum est, & ibidem spiritualis eius intelligentia adie
cta. Et tantis uisis prodigijs, quid mirū si exterriti sunt qui aderant, & dixerunt: Quis
putas est iste, quia uentus & mare obediunt ei: Quæ nullis unquam obedire uisa sunt.
Quis enim unquam uidit, ut quis minatus uento & mari, imperiose coegerit illa sibi
obedire, nisi ille de quo dictum est: Qui produxit de thesauris suis uentos. Et rursus:
Psal. 114 38. Tu dominaris potestati maris, motum autem fluctuum eius tu mitigas. & rursus:
64 Qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum eius. Hominem infirmū uide
bant, sed omnipotentis opus cernebant: & ijdem hominis & dei uerbum admirati,
stupebant: & hoc quia nondum aperte intelligebant, plusquam admirandi filij dei di
uinæ incarnationis sacramentum. Ergo perfectam fidem in eum habeamus, cui uen
tus & mare obediunt, qui turbines tentationum malorum spirituum frenat, & mun
danos reprimit impetus & serenat, & ad portum uitæ ducit æternum, et ad eum qui
omnium habet potestatem, patrem misericordiarum. Cui per filiū, cunctorū malorū
sedatorē, pacificatorem, serenatorē in spiritu sancto, honor, & potestas, & imperiū,
in omnia secula seculorum. Amen.**

CAPVT QVINTVM.

26

LT uenerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorū,
Et exeūti ei de nauis, statim occurrit de monumētis homo
in spiritu immundo, qui domiciliū habebat in monumen
tis. Et neque catenis iam quisquam poterat eum ligare:
quoniam sæpe cōpedibus & catenis uinctus, dirupisset ca
tenas

tenas & compedes comminuisset, & nemo poterat eum domare. Et semper
 die ac nocte in monumētis & in montibus erat, clamās & cōcidēs se lapidi-
 bus. Vidēs autē IESVM à lōge, cucurrit & adorauit eū, & clamās uoce ma-
 gna, dixit: Quid mihi & tibi IESV fili dei altissimi? Adiuuro te per deū, ne
 10 me torqueas. Dicebat enim illi: Exi spiritus immunde ab homine isto. Et
 interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit ei: Legio mihi nomē est,
 quia multi sumus. Et deprecabatur eum multū, ne se expelleret extra regio-
 nem. Erat autem ibi circa montē grex porcorum magnus, pascens in agris.
 Et deprecabantur eum spiritus, dicentes: Mitte nos in porcos, ut in eos in-
 15 troeamus. Et concessit eis statim IESVS. Et exeuntes spiritus immūdi, in-
 troierunt in porcos, & magno impetu grex præcipitatus est in mare ad duo
 milia, & suffocati sunt in mari. Qui autem pascebant eos, fugerunt, & nun-
 ciauerunt in ciuitatem & in agros. Et egressi sunt uidere quid esset facti: &
 uenerunt ad IESVM: & uident illum qui à dæmonio uexabatur, sedētem,
 20 uestitum, & sanæ mentis, & timuerūt. Et narrauerūt illis, qui uiderāt, qua-
 liter factū esset ei qui dæmoniū habuerat, & de porcis. Et rogare cœperunt
 eum, ut discederet de finibus eorum. Cumq; ascenderet nauim, cœpit illum
 deprecari, qui à dæmonio uexatus fuerat, ut esset cū illo: & nō admisit eum,
 sed ait illi: Vade in domū tuam ad tuos, & annuncia illis, quanta tibi domi-
 25 nus fecerit, & misertus sit tui. Et abiit, & cœpit prædicare in Decapoli quan-
 ta sibi fecisset IESVS: & omnes mirabantur. ¶ Et cum transcendisset IESVS
 27 SVS in naui rursus trans fretum, conuēnit turba multa ad eum, & erat cir-
 ca mare. Et uenit quidam de archisynagogis nomine Iairus: & uidens eum
 procidit ad pedes eius, & deprecabatur eum multum, dicens: quoniam filia
 30 mea in extremis est: Veni, impone manum tuā super eam, ut salua sit & ui-
 uat. Et abiit cum illo, & sequebatur eū turba multa, & comprimebāt eum.
 Et mulier quæ erat in profluuio sanguinis annis duodecim, & fuerat multa
 perpeffa à compluribus medicis, & erogauerat omnia sua, nec quicquam
 profecerat, sed magis deterius habebat: cum audisset de IESV, uēnit in tur-
 35 ba retro, & tetigit uestimētum eius, dicebat enim: quia si uel uestimentum
 eius tetigero, salua ero. Et confestim siccatus est fons sanguinis eius, & sen-
 sit corpore quia sanata esset à plaga. Et statim IESVS in semetipso cogno-
 scens uirtutem, quæ exierat de illo: conuersus ad turbam, aiebat: Quis teti-
 git uestimenta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbam comprimen-
 40 tem te, & dicis: Quis me tetigit? Et circumspeciebat uidere eam, quæ hoc fe-
 cerat. Mulier uero timens & tremens, sciens quod factum esset in se, uēnit
 & procidit ante eum, & dixit ei omnem ueritatem. Ille autē dixit ei: Filia, fi-
 des tua te saluam fecit: uade in pace, & esto sana à plaga tua. Adhuc eo lo-
 quente, ueniunt nuncii ad archisynagogum, dicentes: quia filia tua mortua
 45 est. Quid ultra uexas magistrum? IESVS autem audito uerbo quod dice-
 batur, ait archisynagogo: Noli timere, tantummodo crede. Et non admisit

quenquam se sequi, nisi Petrum & Iacobum & Ioannem fratrem Iacobi. Et ueniunt in domum archisynagogi. Et uidit tumultum, & flentes, & eui-
lantes multum. Et ingressus ait illis: Quid turbamini & ploratis? Puel-
la non est mortua, sed dormit. Et irridebant eum. Ipse uero eiecit omni- 50
bus assumit patrem & matrem puellæ, & qui secum erant, & ingrediuntur
ubi puella erit iacens. Et tenens manum puellæ, ait illi: Tabitacumi,
quod est interpretatum, Puella (tibi dico) surge. Et confestim surrexit
puella, & ambulabat. Erat autem annorum duodecim. Et obstupuerunt
stupore magno. Et præcepit illis uehementer, ut nemo id sciret, & iussit da 55
ri illi manducare.

ANNOTATIONES BREUES LIII. CIRCA LITERAM CAP. V.

1	trans fretum εις τὸ πέραρ in ulteriorem partē & infra.	16	permisit ἤσαρ δὲ ὡς δι' χίλιοι erāt aut ferè bis milieni	28	Et * ἰδοὺ ecce
1	Gerasenorum γαδαρηνῶν Gadarenorum	17	eos τοὺς χοίρους porcos	28	uenit quidam ἔρχεται εἰς uenit unus
4	catenis - iam	18	quid esset facti, τί ἐστι τὸ γεγονός	29	filia τὸ θυγάτριον filiola
5	dirupisset διεσπείρασε discerpisset	18	quid est qd' factū est τί ἐστι τὸ γεγονός	30	diminutiuum. Veni, impone ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς ut uenias & imponas
6	poterat ἴχνην ualebat	19	uenerunt ἔρχονται præfens.	30	manum - tuam τὰς χεῖρας plurale.
7	se ἐαυτὸν seipsum	19	q̄ a dæmonio uexabat̄, τὸν δαμονιζόμενον	30	uiuat. ζήσεται futurum indicantis.
10	homine - isto	19	sedentē, * καὶ & 20	33	erogauerat δαπανήσασα expenderat
11	Legio λεγεὼν	20	mentis * τὸν ἐχθρότα ἄρ λε γιῶνα	33	nec quicq̄ profecerat, Ἐμὴδὲ μὴ ὠφελήθησα nec quicq̄ adiuuētī senferat
12	ne se ἵνα μὴ αὐτοῦς plurale.	21	eū q̄ habuerat legionē τὸν δαμονιζόμενον (rat,	34	magis deterio habebat μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλ θοῦσα
12	expelleret ἀποείλη mitteret	22	cœpit illum deprecari παρεκάλει αὐτὸν deprecabatur illum	34	magis in deterio uene si uel uestimentū (rat καὶ τῶν ἱματίων plurale.
13	circa montem πρὸς τῶ ὄρη iuxta montem	23	qui a dæmonio uexat̄ ὁ δαμονιθεὶς (fuerat	35	senfit ἔγνω cognouit
13	pascens - in agris	23	& non admisit ὁ δὲ ἰησοῦς οὐκ ἄφῆκεν	36	à plaga
14	spiritus, πάντες οἱ δαίμονες	26	IESVS aut nō permisit & infra.	36	
15	omnes dæmones concessit ἐπέτρεψεν	26	Et cū transcendisset ἢ διὰπεράσαντος & cum trās fretasset, & cū traicisset	37	

ἀπὸ τῆς μάστιγος	45	autem * εὐθέως	statim	51	ingrediuntur
& infra.	48	ἔρχεται			εἰσπορεύεται
38 de illo:		ἑρχεται	singulare.	52	puellæ, * ἡ &
de se		48 uidit		52	Tabita cumi
39 ad turbam	48	θεωρεῖ			ταλιθα κωμί
ἐν τῷ ὄχλῳ		præfens:		53	Puella
in turba		49 turbamini			ἡ κοράσιον
40 uidere	49	θορυβῆσθε			& infra.
ut uideret		tumultuamini		55	iussit
44 ueniunt - nuncij	49	Puella			εἶπε
44 ad archisynagogum		ἡ παρθένον			dixit.
ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγωγῶ		& infra.			
ab archisynagogo					

COMMENTARIUS IN CAPVT QVINTVM.

Prosequitur Marcus aduentum domini in terram Gerasenorum, dicēs.
P Et uenerunt trans fretum maris in regionē Gerasenorum. Et exeun- 26
 ti ei de nauī, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo,
 qui domicilium habebat in monumentis. Et neq; catenis iam quiscquam
 poterat eum ligare: quoniā saepe cōpedibus & catenis uinctus, dirupisset catenas, &
 compedes cōminuisset, & nemo poterat eum domare. Et semper die ac nocte in mo-
 numentis & in montibus erat clamans & concidens se lapidibus. Videns autem
 IESVM à longe, cucurrit, & adorauit eum: & clamans uoce magna, dixit: Quid mihi
 & tibi IESV fili dei altissimi: Adiuuro te per deum, ne me torqueas. Dicebat enim illi:
 Exi spiritu immunde ab homine isto. Et interrogauit eum: Quod tibi nomen est: Et
 dicit ei: Legio mihi nomen est, quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum, ne
 se expelleret extra regionem. Erat autem sibi circa montem grex porcorum magnus
 pascens in agris, & deprecabatur eum spiritus, dicētes: Mitte nos in porcos, ut in eos
 introeamus. Et concessit eis statim IESVS. Et exeuntes spiritus immundi, introierūt
 in porcos, & magno impetu grex præcipitatus est in mare ad duo milia, & suffocati
 sunt in mari. Qui autem pascebant eos, fugerunt, & nunciauerunt in ciuitatem, & in
 agros. Et egressi sunt uidere quid esset facti. Et uenerunt ad IESVM, & uident illū
 qui à dæmonio uexabatur sedentem, uestitum, & sanæ mentis, & timuerunt. Et nar-
 rauerunt illis qui uiderāt, qualiter factum esset ei, qui dæmonium habuerat, & de por-
 cis. Et rogare cœperunt eum, ut discederet de finibus eorum. Cumq; ascenderet na-
 uim, cœpit illum deprecari, qui à dæmonio uexatus fuerat, ut esset cum illo: & nō ad-
 misit eum, sed ait illi: Vade in domum tuam ad tuos, & annuncia illis quanta tibi do-
 minus fecerit, & misertus sit tui. Et abiit, & cœpit prædicare in Decapoli, quanta sibi
 fecisset IESVS, & omnes mirabantur. De uno à dæmonio acto hic Marcus memi-
 nit: Matthæus capite octauo, numero septuagesimo octauo, duorum. Marcus memi-
 nisse uidet de eo qui erat sæuior, & in quo potentius emicuit diuinæ potentiae signū.
 Et adijcit ad Matthæum, quod iam nemo poterat eum catenis & compedibus coër-
 cere, quod saepe tentatum fuerat. Quod die noctuq; miserabiliter in monumentis,
 & montibus ululabat, sese lapidibus concidens & Ianians, id faciebant maligni spiri-
 tus (qui permissu diuino, multi in eo hæctenus habitant, ut diuina uirtus in illo nō cō-
 tra unicum, sed contra exercitum dæmonum, eluceret) suam infelicitatē testātes, ma-
 lentesq; se mortalem nactos esse conditionē, quàm in illa sua præsentī miseria, & lon-
 gè grauiore expectata sorte immortalitatem. Quod à lōge uiso domino cucurrit &
 adorauit eum, hoc exercitus malignorum spirituum, non theosebia, non amore, sed ti-

more infernaliū pœnarū fecit. Te (inquit) adiuro per deum, ne me torqueas: ubi Matthæus addit, ante tēpus: ut id intelligat de pœnis, quas iā reformidarēt se post nouissimū passuros diem. Et quod precabatur, ne se extra regionē illam emitteret, an ne id ideo erat quod immundi inter immundos leuius suas miserias ferrent: Hæc sunt quæ Marcus addit ad Matthæū, & pauca alia. Et id, Mitte nos, perinde est ac permitte. & id, Et concessit, idē quod permisit: ut intelligas dominū non iussisse, sed permisisse, quod apertius ex Lucæ octauo cognoscitur. Quod autē dicitur: Et præcipitatus est grex in mare ad duo milia: intellige ad duo milia porcorū, quod ex ipso Marco facile cognoscitur: quia quod nobis interpret reddidit duo milia, masculinū est, *δύο χίλιοι*, & refertur ad porci, tanquā si dicas, bis milleni. Reliqua (ut iā dictū est) ex Matthæi cap. octauo, numero 78, nota sunt. Adijcit præterea Marcus ad Matthæū, dominum, uirum illū à se purgatū à legione, quæ magnum in se cōtinet numerū dæmoniorū, fecisse diuinæ potentie suæ præconem apud Decapolitanos, qui eius sæuitiā agnouerant: quod ideo diuina benignitate factū putatur, ut eius mititatem agnoscētes, se ad diuinam illam dei mansuetudinē cōuerterent, & omnē quem malus dæmon infligit impetū fugerent atq; furorem. Enarrato hoc diuinæ potentie mirabili facto, pergit narrare Marcus de muliere sanata à profluuio sanguinis, & de suscitatiōe filie archisynagogi, dicens. ¶ Et cum transcendisset IESVS in naui rursū trans fretū, cōuenit turba ad eum, & erat circa mare. Et uenit quidā de archisynagogis nomine Iairus. Et uidens eum, procidit ad pedes eius, & deprecabatur eū multū, dicens, quoniā filia mea in extremis est: ueni, impone manum tuā super eam, ut salua sit, & uiuet. Et abiit cum illo, & sequebatur eum turba multa, & comprimebāt eum. Et mulier quæ erat in profluuio sanguinis annis duodecim, & fuerat multa perpessa à compluribus medicis, & erogauerat omnia sua, nec quicquam profecerat, sed magis deterius habebat: cum audisset de IESU, uenit in turba retro, & tetigit uestimentum eius. Dicebat enim, quia si uel uestimētum eius tetigero, salua ero. Et cōfestim sicatus est fons sanguinis eius, et sensit corpore quia sanata esset à plaga. Et statim IESVS in semetipso cognoscēs uirtutē quæ exierat de illo, cōuersus ad turbā, aiebat: Quis tetigit uestimenta mea? Et dicebant ei discipuli sui: Vides turbam cōprimentem te, & dicis: Quis me tetigit? Et circumspiciebat uidere eam quæ hoc fecerat. Mulier uero timens & tremens, sciens quod factum esset in se, uenit & procidit ante eum, & dixit ei omnē ueritatem. Ille autē dixit ei: Filia, fides tua te saluam fecit, uade in pace, & esto sana à plaga tua. Adhuc eo loquente, ueniunt nunciij ad archisynagogum, dicentes, quia filia tua mortua est: Quid ultra uexas magistrum? IESVS audito uerbo quod dicebatur, ait archisynagogo: Noli timere, tantummodo crede. Et non admisit quenquam se sequi, nisi Petrum & Iacobum & Ioannem fratrem Iacobi. Et ueniunt in domum archisynagogi, & uidit tumultum, & flentes, & eiulantes multum. Et ingressus ait illis: Quid turbamini & ploratis: Puella non est mortua, sed dormit. Et irridebant eū. Ipse uero eiectis omnibus assumit patrem & matrē puellæ, & qui secum erant, & ingreditur ubi puella erat iacens. Et tenens manum puellæ, ait illi: Talitha cumi, quod est interpretatum: Puella (tibi dico) surge. Et cōfestim surrexit puella, & ambulabat: erat autem annorum duodecim, & obtupuerūt stupore magno. Et præcepit illis uehementer, ut nemo id sciret. Et iussit dari illi manducare. ¶ Hæc eadem narrat Matthæus cap. nono, numero 82. Adijcit tamen hic Marcus nomen archisynagogi, hoc est principis synagogæ, *ἰάσος*, Iairus. Et de muliere hæmorrhusa addit, quod multa fuerat perpessa à compluribus medicis eam curare conantibus, quodq; cōsumplerat omnes facultates suas, & adeo nihil profecerat, ut etiam multo deterius haberet. Nec mirū, quia hic morbus ex eorum genere erat, qui *μάστιγος*, id est flagella nuncupatur: & quia à terrenis leuamen non suscipiunt medicis, sed cœlestem, diuinumq; expetit medicum,

medicū. Addit insuper, quod ubi tetigit uestimentum, continuo se sensit à plaga leuā
 tam: adeò repente facta est in ea quædam noua, & sensu percepta corporis affectio.
 Quodq; dominus uoluit ex confessione mulieris hoc cœleste beneficiū cognosci: ex
 quo & cōmendatione fidei eius intelligitur, dominum uoluisse ceteros ad fidem ani
 mare. Sed & dominū dixisse: Esto sana à plaga tua. Quo uerbo innuit dominus eum
 morbum fuisse, qui curā ab homine non recipit, cuiusmodi morbos incurabiles, insa
 nabilesq; dicimus: sed deo nullū esse incurabile, à maligno aut mūdo inflictū uulnus,
 quantumcunq; sit graue & desperabile peccatū. Addit etiam quosdam ab archisyna
 gogo, id est è domo illius uenisse, dicentes ut desineret fatigare dominum, quod iam
 puella efflasset animā, & mortua esset: ut qui planè diffiderēt dominū posse mo
 rtuā suscitare, etsi nō morbos sanare. Ideo digni nō fuerunt, ut suscitationi mortuæ interes
 sent. Sed iussit patrem maiori fide esse, qui & interfuit, & mater puellæ, & Petrus, &
 Iacobus, & Ioannes frater eius. Apponit quoq; Marcus uerba quibus usus est domi
 nus, Talitha cumi, quod interpretatur, Puella surge. Et particula, Tibi dico, non per
 tinet ad interpretationem sermonis: sed per parentheses legēda est, ut ordo sit talis: Et
 tenens manū puellæ, ait illi: Tibi dico, Talitha cumi. Tibi dico, puella surge, ut illa par
 ticula: Tibi dico, præponatur, sicuti capite secundo huius: Tibi dico surge, tolle gra
 batum tuū, aut si magis placet postponatur, ut sit sensus: Puella surge, tibi dico, quem
 loquendi modū in quotidiano sermone usurpamus. Et addit quod surrexerit & am
 bulauerit, quodq; ætate duodecēnis esset, & quod dominus iusserit dari ei quod man
 ducaret, ut nemo ambigere posset de resurrectionis ueritate. Quo facto præcepit
 eis uehementer dominus, ut id (ipsis narrantibus) nemo sciret, quod tacet Matthæ
 us. Reliqua omnia ex ijs quæ circa Matthæū, numero 82. uisa sunt, patere possunt.
 At dices forsitan: Si præcepit eis dominus multum ac uehementer, ut nemo sciret,
 quomodo ergo ait Matthæus: Et exijt fama hæc in uniuersam terrā: Non dicit quod
 inuulgāte patre aut matre. Et ideo arbitror eos post præceptum domini, etiam uehe
 mens atq; arctum, non aliter quicquā fuisse locutos quàm apostolos. Sed sic uoluisse
 dominum rem inuulgari per turbam illam tumultuantium, flentium, & eiulantium
 multum, qui dominum gloriæ irriserant, quod dixerat: Quid tumultuamini & plora
 tis: Puella nō est mortua, sed dormit. Vbi insinuabat, quod mors nostra, à qua aliquā
 do excitandi sumus ad uitā, non est simpliciter dicenda mors, sed somnus dormitioq;
 uitæ: ut priuatio functionis sensuum ad tempus, ex qua postea redimus ad uigiliam,
 nō est dicēda mors sensuum, sed somnus & soporatio uigiliæ. at uero ipsa paulopost
 de somno uitæ excitanda erat ad uitam: dormiebat ergo, & parum quidem dormi
 tura. Verum ipsi de dormitione & somno uigiliæ intelligebant: certo scientes eā de
 functam esse, uitæq; destitutam. Et hunc intelligentes, irridebant eum. Et hac ratione
 facti indigni ut mysterio interessent, eiecti sunt foras. Sed paulopost cum uiderent pu
 ellam uiuam, & nullum uestigium mortis, sed nec infirmitatis quidem habentē, ipsa
 re absque uerbis ullis prædicante, diuinam admirati uirtutē, quam uerè sciuērāt mor
 tuam, diuulgarunt per totam regionem, uerè stupendo & supra omnem opinionem
 opere, à domino è tenebris mortis reuocatam ad uitam. Tanta est dei bonitas, ut de ir
 risoribus suis faciat suæ diuinitatis prædicatores, & maxime admiratores, amatoresq;
 ac dilectores eius quem prius contempserunt. Sed feliciores sunt qui semper credūt,
 qui nunquam contemnunt, qui rebus diuinis inspectandis admittuntur, & secreto si
 lentio deum super omnia honorant, & eius magnificent opera, flāantes & ardētes
 dei super omnia dilectione ac charitate: cui nulli fidelium mortui sunt, etsi aliqui somno
 uitæ dormiunt: qui est pater ab omnibus benedictus, filius super omnia benedictus,
 spiritus sanctus in omnibus benedictus, deus unus. Cui omnis honor, gloria, & do
 minatio in omnia seculorū secula. Amen.